

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

5 ਅਪ੍ਰੈਲ 1965

1963 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 24

ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ (1873 ਦਾ VIII)-S 57 ਸਕੀਮ ਲਈ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਐਕਵਾਇਰੇਸ਼ਨ-ਕੀ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ-

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ, 1873, ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 1965 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਨਾਰਦਰਨ ਇੰਡੀਆ ਕੈਨਾਲ ਐਂਡ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਅਪ੍ਰੈਲ, 5 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਲਮਾਦਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 23 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30-ਏ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਕਰੈੱਟ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਧਾਰਾ 30 ਈਆਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 57 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਨਿਓਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਡਰੇਨੇਜ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੇ। 1873 ਦੇ ਐਕਟ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਡੀ.ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਵਿਟ. 1963 ਦਾ ਨੰਬਰ 126, ਤਿਹ ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਉਕਤ ਪੇਜੈਂਟ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਐਚ.ਆਰ. ਸੇਢੇ, ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਾਰਤ ਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਲਈ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਦਿਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 7 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੈਪੂਰ, 1 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ. ਸੇਢੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. I ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਗਰੇਵਾਲ ਚੇ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਚੇਅ ਵਿੱਚ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪੁੱਟੀ ਡਰੇਨ ਪੁੱਟਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਡਰੇਨ ਦੀ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਪਿੰਡ ਟਾਂਡੀ ਅਤੇ ਸਗਰਾਂਵਾਲੀ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਡਰੇਨ ਪਿੰਡ ਲਰੇਆ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਰਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖੇਤੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਨਹਿਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਨਾਰਥਮ ਇੰਡੀਆ ਕੈਨਾਲ ਐਂਡ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ, 1873 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਡਰੇਨੇਜ ਸ਼ੈਫ਼ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਡਰੇਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਹੁਣ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਡਰੇਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਡਰੇਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਪਹੁਦਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ 31 ਜੁਲਾਈ 1963 ਤੱਕ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਲੈ ਸਕਣ। ਪਟੀਸ਼ਨ 31 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦਾਖਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। VOL. XV(2) ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਡਾਇਨੇਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਸੀ, ਵੱਲੋਂ ਭੜਾਸ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਪਿਛਲੀ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ

ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ 'ਤੇ ਹੁਣ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ 1961 ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਟਰ-ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਨਹਿਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 (1894 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 17 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5191-1W-(7)-63/3554, ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਲਾਰੋਆ, ਟਾਂਡੀ ਅਤੇ ਸਿਗਨਾਂਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 15.68, 65.26 ਅਤੇ 52.00 ਏਕੜ ਦਾ ਰਕਬਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 26 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 26143 ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੁਣ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਡੀ. 58670-81000 ਤੋਂ ਚੋਅਜ਼ ਦੇ ਮੇਹੰਗਰਵਾਲ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮਾਲਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਮਾਗਫ 7 ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਲੀਡ ਜੱਜ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸੋਢੀ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ

ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਰੇਨੇਜ-ਵਰਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਹੈ ਸਵਾਲ ਥੱਲੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੀਟਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਸੀ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਐਕਟ ਸੀ, ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ,

ਇਹਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਲਈ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ, 1873, ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ, ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਅਵੰਡ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ; ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਦੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਚੈਨਲ

ਵਿੱਚ ਵਹਿਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਝੀਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਨਹਿਰ ਜਾਂ ਡਰੇਨੇਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਝੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ- ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਯਾਦਗਿਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਹਿਰ ਜਾਂ ਡਰੇਨੇਜ-ਵਰਕ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਧੇ ਐਕਵਾਇਰ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ, ਧਾਰਾ 9 ਤੋਂ 12 (ਸਮੇਤ) 14 ਅਤੇ 15, 18 ਤੋਂ 23 (ਸਮੇਤ), 20 ਤੋਂ 40 (ਸਮੇਤ), 51, 51, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1870 ਦੇ 57, 58 ਅਤੇ 59. ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਤੇ 25, ਜੋ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 1894 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਅਤੇ 24 ਨਾਲ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ..?, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ।

ਅਗਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ- ਕੈਪੂਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੇ. ਸੀਡਿਊਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2'8 ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਾਟਰ ਕੋਰਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਟਰਕੋਰਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਵਾਟਰ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਵਾਟਰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1870 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। -ਚਾਰਜ.

ਸੈਕਸ਼ਨ 30-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਗਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਟਰਕੋਰਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਤਬਦੀਲੀ, ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਕਰਟਾਈਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਟਰ ਕੋਰਸ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਟਰ ਕੋਰਸ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ, ਆਦਿ। ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡਿੰਗ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 30-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ

'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਪਈ ਹੈ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 30-ਡੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1870. ਫਿਰ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 57 ਹੈ, ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"57. ਜਦੋਂ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਸ਼ਤ ਜਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਡਰੇਨੇਜ-ਵਰਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੋਰ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਤੋਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ,

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਡਰੇਨੇਜ-ਵਰਕਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ"

ਮੈਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਧਾਰਾ 01 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

61. ਜਿੱਥੇ ਵੀ, ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਸੇਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਜਾਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਸੇਧਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਹੀ ਤਰੀਕਾ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ ਹਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਕਿ ਵਸਤੂ ਸੁਧਾਰ, ਸਹੀ ਕਾਸ਼ਤ, ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਗੇਸ਼ਨ, ਜਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੈ।

ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਦਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ, ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਿਮਾ-ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਪਹਿਲਾ ਫੇਜ਼

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (ਅਮਰੀਕਾ)

ਵੋਲ. XVh-(2)I ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ 57 ਸਕੀਮ gf (ਵਿਆਪਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 59) ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗਤ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿੱਧਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ। "ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਰੇਟ." ਇਨਿਸ ਉਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਵੇਂ ਵਾਟਰਕੋਰਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਟਰਕੋਰਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 30-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 30-ਏ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 57 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 23 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹਨ। ਖਰਚੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਧਾਰਾ 30 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

ਹੁਣ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ (ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ) ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਿਆਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਜੈਨਲ ਹਿੱਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਪੂਰ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ. ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਤ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: ਹੇਮਾਬਾਈ ਫਰਮਜੀ ਪੇਟਿਟ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ (2)। ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਝਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਆਰਾਮ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ

ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਐਕਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ: ਅਮੁਲਿਆ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (3)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਕੱਟ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਧਾਰ ਹੈ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ

ਐਕਟ ਐਕਟ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਟ ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਉਲੀਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 30-ਏ ਅਧੀਨ ਉਲੀਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ- ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਰ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 26143, ਮਿਤੀ 26 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਐਕਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਮੇਰੰਗੜਵਾਲ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਚੋਅਜ਼ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਜੁਲਹਾਦੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ। ਇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਉਪ-ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਨਸੂਨ ਫਲੋਇਡਜ਼ ਦੌਰਾਨ ਚੋਏਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਗਾੜ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਲ 1900 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ [ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1900 ਦਾ ਨੰਬਰ 2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। Choes ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ. ਪ੍ਰਮਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੋਜ਼ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੰਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜਨਰਲੀਆ ਸਪੈਸ਼ਲਿਬਸ ਗੈਰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੋ

ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

ਧਾਰਾ 4 ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ

(2) ਏ 1 ਆਰ. 1914 ਬੀ.ਸੀ. 20

01 ALR 1922 PC 333.

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਏ

VOL XVHI-(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਛੇਵੇਂ "^\^ ਹੋਰ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਨੇ 376 ਤੋਂ 381 'ਤੇ ਕ੍ਰੇਜ਼ ਐਨ ਸਟੈਚੂਟ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਜਨਰਲ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ। ਬਾਰਕਰ ਬਨਾਮ ਐਡਗਰ (4), ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ

ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੇ।"

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਾਅਦ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ 1873 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 8 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 1873 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਲ 1870 ਦਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1870 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 10) ਸੀ। 1894 ਦਾ ਐਕਟ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ; 1873 ਦੇ ਐਕਟ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ 57 (ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ) ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ (ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ) ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ (ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਲਾਗਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ)। 1 ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1873 ਦਾ ਐਕਟ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸੇਫੀ ਨੇ ਸਫ਼ਾ 152 'ਤੇ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਾਲ (5), ਅਤੇ ਜੇ.ਕੇ. ਕਾਟਨ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ, ਲਾਡ ਬਨਾਮ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (6) 'ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਐਕਟ, ਸਾਬਕਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਪੰਨਾ 1174. ਸਾਬਕਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਐਕਟ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜੋੜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਜਨਰਲੀਆ ਸਪੈਸ਼ਲਿਬਸ ਗੈਰ ਡੀਰੇਗਾਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਪ੍ਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਸੇਲੀ (7) ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:-

"ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੀਨਲ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੇਪ ਵਾਲੇ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ im Ch. ਟਿਕਾ ਰਾਮਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (8) ਪੰਨਾ 697 ਤੋਂ 699 'ਤੇ ਅਪਵਾਦ (ਅਤੇ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਵੀ) ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗਿਆਨਵਾਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਰਿੱਤਰ.

ਮਤਭੇਦ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 1873 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਐਕਵਾਇਰ

ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 10 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੱਧੇ ਐਕਵਾਇਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੇਢੀ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਨੂੰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਰਟ-ਪੈਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ-ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਾਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਨਿਰਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1963 ਦਾ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 1461), ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1964 ਦਾ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 184), ਅਤੇ, ਦੂਸਰਾ ਕੇਸ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਬਕਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 1873 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕੋ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

"ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸੀ।"

ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੇਮ (ਉਪ-ਮਿੱਟੀ) ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰੇਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 30-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨੌਰਥਮ ਇੰਡੀਆ ਕੈਨਾਲ ਐਂਡ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਵਿਚ ਦਰਜ ਡਰੇਨੇਜ-ਵਰਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਏ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਆਇਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਅਲੇਚਨਾਤਮਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਜੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲੇ

ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਓ। ਇਸੇ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੇਢੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ. ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਲਾਗਤ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਡਰੇਨੇਜ-ਵਰਕਸ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 57, 59 ਅਤੇ 60 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਐਕਟ 1873 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 8 ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਐਕਟ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ, ਅਤੇ 1 ਫੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾ ਕਿ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਆਫ 1873 ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ

ਐਚ ਆਰ ਖੰਨਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Rupinder Kumar
Translator